

Endurgjöf og sjálfsmat

Ragnheiður Hermannsdóttir
Hrefna Birna Björnsdóttir

Ragnheiður Hermannsdóttir

1

Það skiptir svo miklu máli hvernig þetta er gert....ég meina fyrir námið.

Ragnheiður Hermannsdóttir

2

- Þú veist á meðan ég er að gera ritgerðina, sýni ég kennaranum, því ég vill bara fá gott í endann, annars nenni ég þessu ekki. Ég spyr bara kennarana á meðan ég er að gera ritgerðina, þá segir hann: „Þú getur gert þetta betur og þetta betur“, og þá get ég tekið það til umhugsunar og fæ gott á ritgerðinni. Þá hugsa ég meira um hvað ég er að gera. (16 ára nemandi í grunnskóla)

Ragnheiður Hermannsdóttir

3

LEIÐSAGNARMAT

NEMANDI



KENNARI



Andrúmsloft sem einkennist af velgengni allra, ekki samkeppni

Ragnheiður Hermannsdóttir

4

Viðmið eru grundvöllur fyrir góðri endurgjöf.



Ragnheiður Hermannsdóttir

- Tilgreina þá þekkingu, leikni eða færni sem þarf til að ná markmiðum námsins.
- Sett fram þannig að nemendur skilji viðmiðin.
- Nemendur þurfa að geta borið frammistöðu sína við þau og fundið út hvað þarf til að ná árangri.

5

Endurgjöf í leiðsagnarmati: Brúar bilið milli viðmiðs og frammistöðu.



Ragnheiður Hermannsdóttir

Góð endurgjöf gefur nemendum upplýsingar sem þeir þurfa á að halda til að skilja hvar þeir eru staddir og hvað þeir eiga að gera næst.

6

Endurgjöf þarf að svara eftirfarandi spurningum nemenda:

- **Hvert** er ég að fara?
- **Hvernig** á ég að komast?
- **Hvað** á ég að gera **næst**?

Ragnheiður Hermannsdóttir

7

Kennari þarf að hafa í huga að endurgjöf:

- Snýst um verkefnið
- Snýst um vinnuferlið
- Snýst um sjálfsmat
- Snýst um nemandann

Ragnheiður Hermannsdóttir

8

Endurgjöf

- Endurgjöf er eitt af grundvallaratriðum leiðsagnarmats ef matið á að nýtast nemendum til að bæta árangur sinn.
- **Gildi endurgjafar veltur á gæðum hennar og viðbrögðum þeirra sem fá hana.**

Ragnheiður Hermannsdóttir

9

Viðtakandi

Endurgjöf getur haft áhrif á hvernig nemendur líta á sig sem námsmenn.

- Mikilvægt er að nemendur skilji endurgjöf kennarans og geti nýtt sér hana til að meta sjálfir hvað gengur vel og hvað illa.
- Endurgjöfin á að styrkja sjálfsmynd nemanda.

Ragnheiður Hermannsdóttir

10

Kennari þarf að hafa í huga að

- Kynnast nemendum.
- Setja sig í spor nemanda.
- Leiðbeina en dæma ekki.
- Klapp á kollinn dugar skammt.
- Varast að vera með mat á persónueinkennum nemandans.
- „Þú getur betur.“
- EN.....

Rannsókn – rætt við nemendur

Ragnheiður Hermannsdóttir (2008):

Þeir nemendur sem rætt var við voru meðvitaðir um hvernig gott námsmat á að vera:

- Það einkennist af góðri endurgjöf í samfelldu máli sem leiðbeinir þeim varðandi námið.

Framhald rannsókna....

- Endurgjöfin þarf að vera skiljanleg.
- Nemendur vilja ekki klapp á kollinn né athugasemdir um námsgengi sitt.
- Endurgjöfin þarf að snúast um námið.
- Einkunnir sem eru aðeins í tölum hjálpa ekki og það að fá oft lágar einkunnir hefur neikvæð áhrif á námsgengi.

Ketill B. Magnússon
foreldri

Endurgjöf er sjálfsmatstæki

- Nemendur þurfa að geta nýtt endurgjöfina til að skoða eigin verk og meta stöðu sína.



- Viðmið skýr.
- Samtal nemenda og kennara.
- Opnar spurningar.

Að ræða endurgjöf við nemendur:

- Hvert var viðmiðið?
- Hvar ert þú staddur?
- Hvað ert þú ánægður með?
- Hvað þarft þú að bæta?
- Hvernig getur þú bætt?
- Hvað ætlar þú að gera næst?

Sjálfsmat Jafningjamat

- Sjálfsmat og jafningjamat nemenda miðar að því að þjálfar nemendur í meta eigin vinnu og vinnu samnemenda með það fyrir augum að bæta afrakstur námsins.
- Þrjár leiðir við að íhuga og meta:
 - *Að líta um öxl.*
 - *Að sanna sig.*
 - *Að tengja við viðmið.*

Ragnheiður Hermannsdóttir

17

Tími

- Mikilvægt er að endurgjöf sé tíð meðan á vinnu stendur.
- Einnig er mikilvægt að endurgjöf fari fram fljótlega eftir að nemandinn hefur lokið tiltekinni vinnu.



Ragnheiður Hermannsdóttir

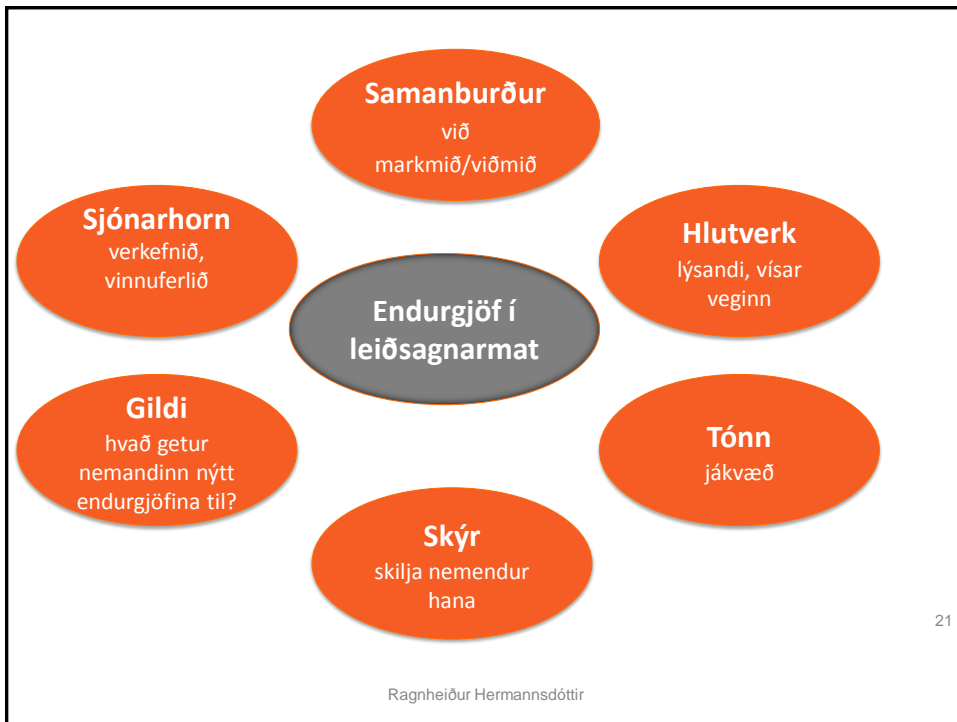
18

Að brúa bilið

- Ef bilið sem endurgjöf á að brúa er of breitt þarf að forgangsraða.
 - Hvar er nemandinn staddur.
 - Velja það sem skiptir mestu máli.
 - Hvað getur nemandinn gert strax og hvernig.

Verkefnið felur í sér endurgjöf





Viðmið fyrir mat á endurgjöf

Viðmið:	Mat:
Sjónarhorn (verkefnið, vinnuferlið, <i>hegðun eða persónueinkenni nemenda*</i>)	
Samanburður (við markmið/viðmið, <i>aðra nemendur*</i>)	
Hlutverk (lýsandi, vísar veginn, <i>dómur, dæmandi*</i>)	
Gildi (hvað getur nemandinn nýtt endurgjöfina til?)	
Skýr (skilja nemendur hana, er henni beint til ákveðins nemanda, <i>almenn*</i>)	
Tónn (jákvæð, <i>neikvæð*</i>)	

**Skýringarorðin sem eru skáletruð eru neikvæð. Þannig á endurgjöf ekki að vera.*

Ragnheiður Hermannsdóttir

22

Hrefna Birna Björnsdóttir

Kennari

Ragnheiður Hermannsdóttir

23

[http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage
&v=0N4JXq-SL-0](http://www.youtube.com/watch?feature=player_detailpage&v=0N4JXq-SL-0)



Hrefna Birna Björnsdóttir

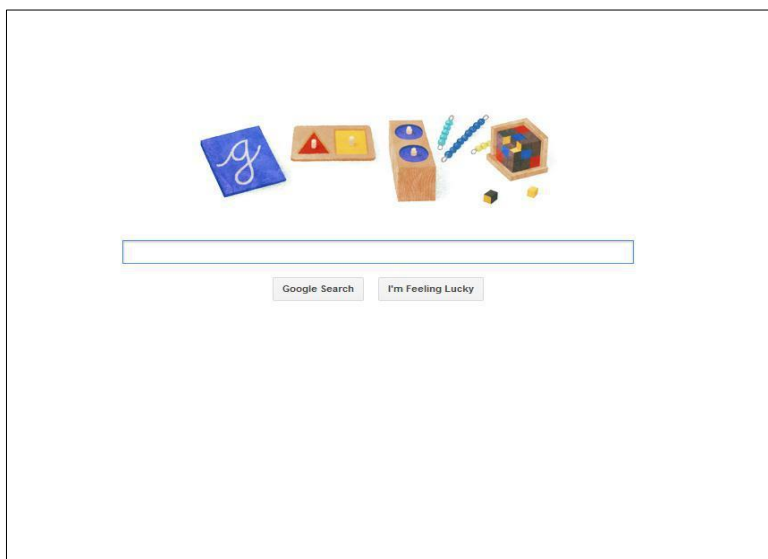
Montessori

- Þrír aldurshópar saman
- Einstaklingsmiðað nám
- Einstaklingsmiðað námsmat
- Val á viðfangsefnum
- Fjölbreytt endurgjöf
- Regluleg viðtöl við nemendur um námið
- Sameiginleg og aðgengileg gögn
- Áhersla á sjálfstæð vinnubrögð
- Námsmat á að vera leiðbeinandi, stigskiptur stuðningur, ekki í tölum
- Lítil sem engin heimavinna

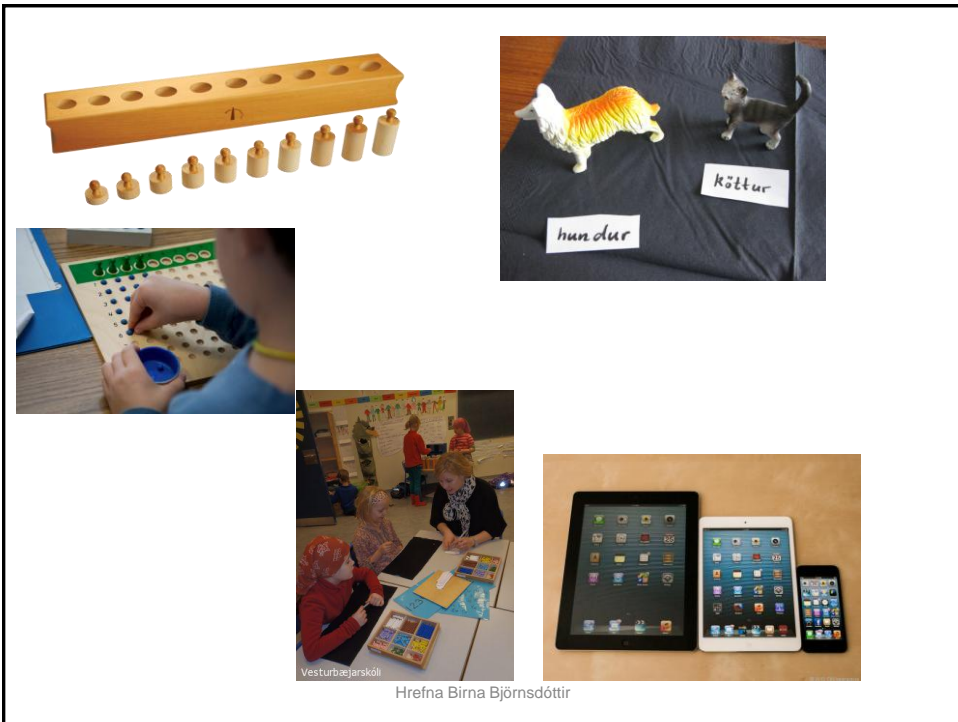
Vesturbæjarskóli

- Árgangablöndun á valsvæðum
- Einstaklingsmiðað nám
- Einstaklingsmiðað námsmat
- Val og áætlun
- Fjölbreytt endurgjöf
- Áætlun-viðtöl um námið
- Bekkjarsjóður og sameiginleg ábyrgð á gögnum
- Áhersla á sjálfstæð vinnubrögð
- Námsmat á að vera leiðbeinandi, hvetjandi og upplýsandi ekki í tölum
- Lítil sem engin heimavinna

Hrefna Birna Björnsdóttir



Hrefna Birna Björnsdóttir



Áhrif námsmats á viðhorf nemendur

- Margir fræðimenn hafa bent á að námsmat hafi áhrif á viðhorf nemenda til menntunar.
 - Nemendur sem hafa námsmarkmið að leiðarljósi í námi sínu (markmið sem fjalla um innhald námsins) ná betri árangri, sýna meiri áhuga á náminu og eru jákvæðari gagnvart skólanum en nemendur sem hugsa fyrst og fremst um árangurstengd markmið (að ná ákveðnu marki) (Harlen og Crick, 2003).

Ragnheiður Hermannsdóttir

29

Rannsókn

- Black og Wiliam (1998)
 - Rannsóknir hafa sýnt að ef við gefum nemendum aðeins einkunnir í tölum, bókstöfum eða orðum hafa þeir ekki ávinning af endurgjöfinni.
 - Endurgjöf bætir námsárangur, ef hún felur í sér leiðbeiningar til nemenda um sterkar og veikar hliðar þeirra.

Ragnheiður Hermannsdóttir

30

Rannsókn

- Rut Butler (1988)
 - Leiðbeinandi endurgjöf hefur jákvæðari áhrif á námsáhuga og dugnað við úrlausn verkefna hjá nemendum en einkunnir í tölum eða einkunnir með leiðbeinandi endurgjöf.
 - Endurgjöf sem beinist að verkefninu sjálfu er vænlegri fyrir nemendur til að þeir nái betri árangri og auka áhuga þeirra náminu.

Ragnheiður Hermannsdóttir

31

Að lokum

- Áhersla á leiðsagnarmat bætir ekki einungis við nokkrum aðferðum hér og þar í kennslu, heldur
 - snýst leiðsagnarmat um að skipuleggja kennsluna með nám nemenda í huga svo það verði skilvirkara.
 - Að grundvallar forsendur fyrir leiðsagnarmati eru að trúa á að allir nemendur geti náð árangri.

Ragnheiður Hermannsdóttir

32

- Það er allt annað að fá umsagnir. Ég hef engan metnað lengur, ég næ þessu aldrei og þegar ég fæ alltaf lélegt í einkunn er metnaðurinn bara farinn.

(16 ára nemandi)